

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Nadzór pedagogiczny Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2013/2014

Bydgoszcz,-Toruń-Włocławek, sierpnia 2014 r.

Źródła

ewaluacja
zewnętrzna

- Wyniki i wnioski z przeprowadzonych ewaluacji zewnętrznych

kontrole

- Wyniki i wnioski z kontroli planowych, doraźnych, skarg oraz monitorowania

analizy

- Wnioski z analiz wyników sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych

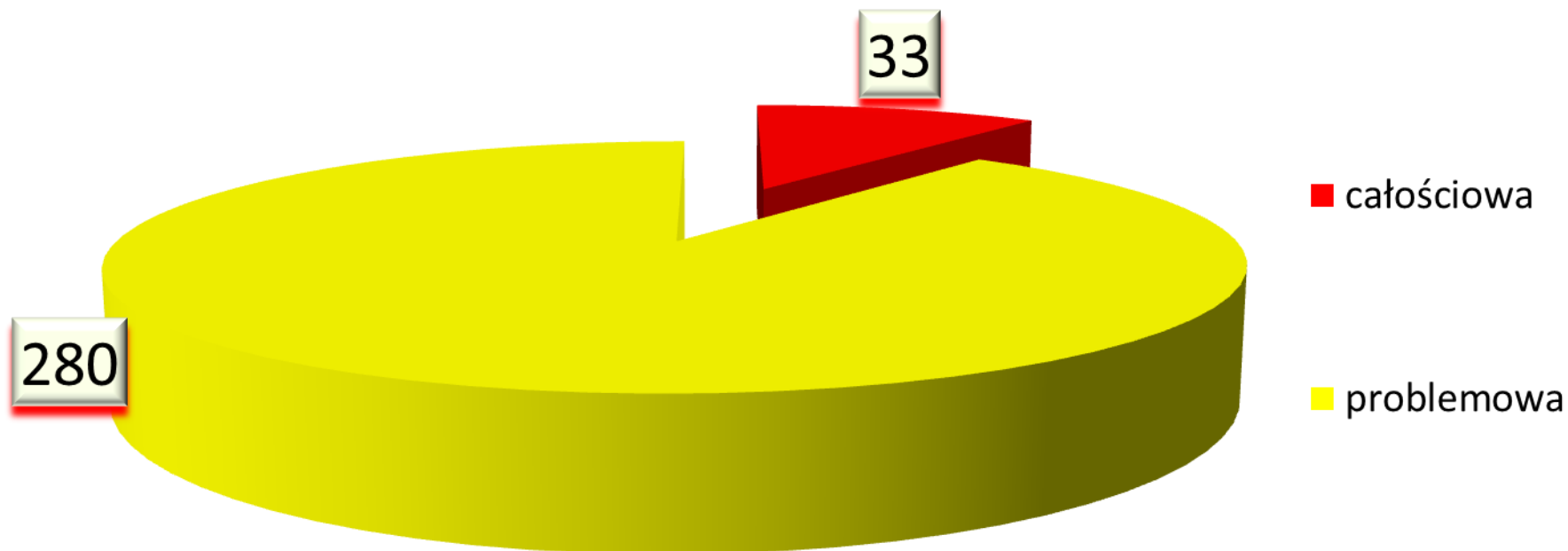
KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Ewaluacja zewnętrzna

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

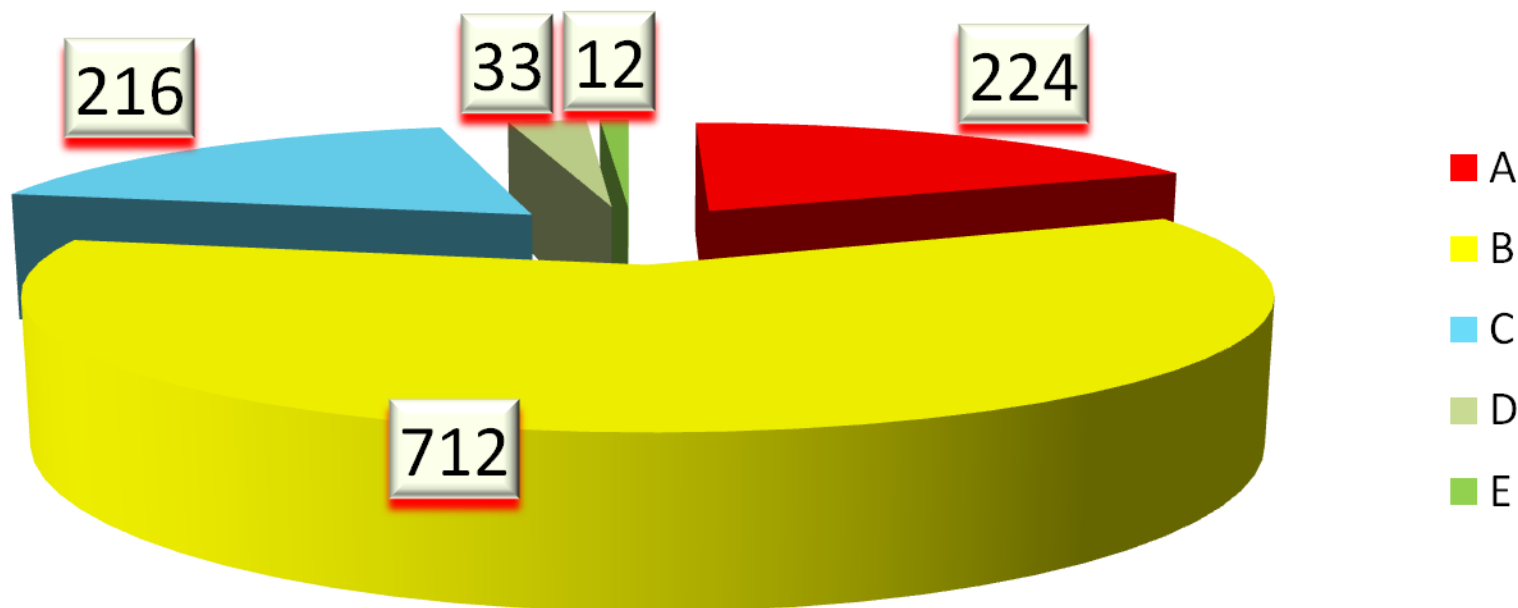
Ewaluacja zewnętrzna w liczbach

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Ewaluacja zewnętrzna – *zestawienie poziomów spełniania wymagań państwa*

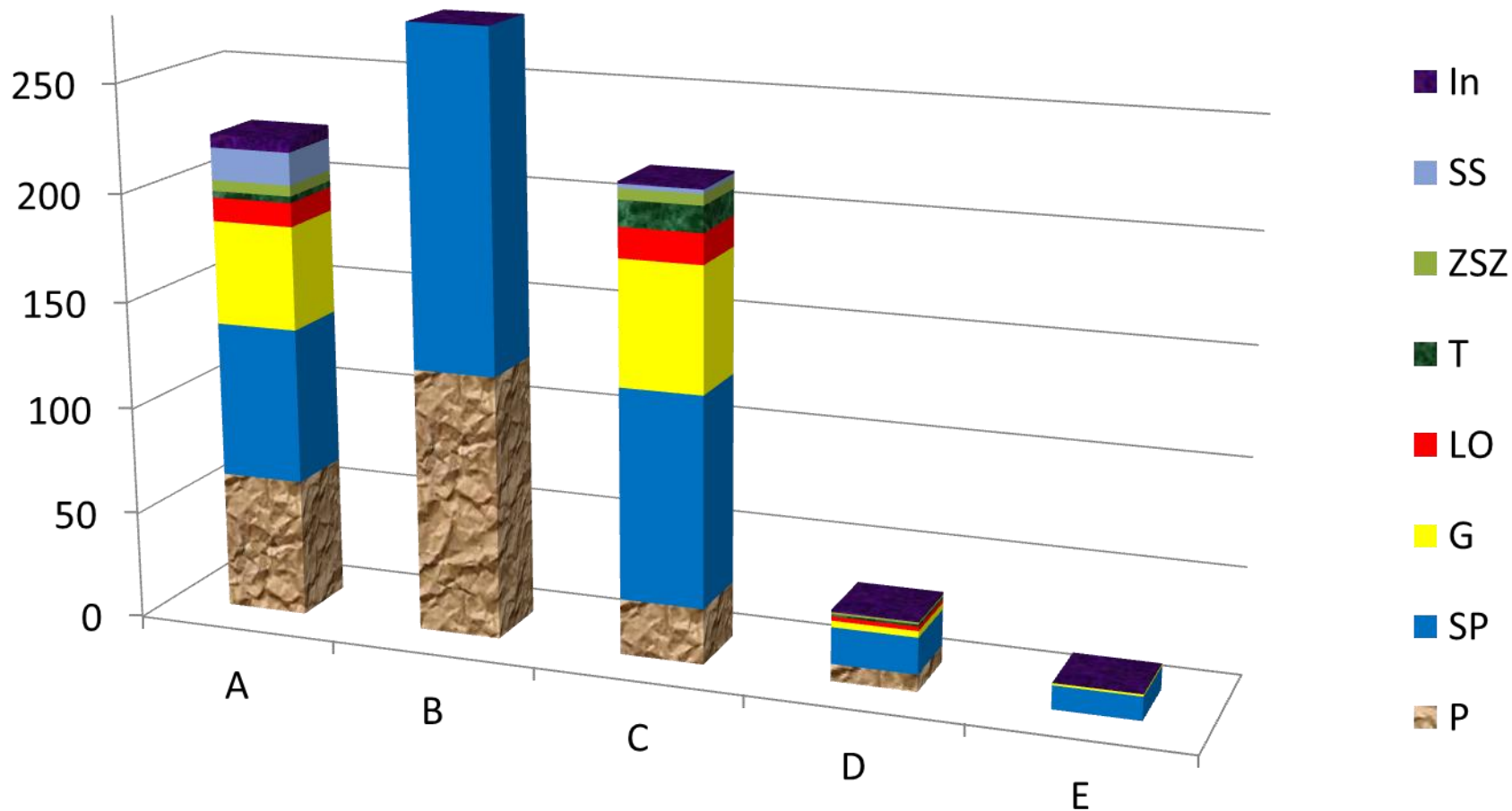

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Ewaluacja zewnętrzna

poziomy wymagań a typy szkół

Analiza SWOT

na podstawie wyników ewaluacji przedszkola

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• wdrażanie podstawy programowej z uwzględnieniem warunków i sposobów jej realizacji; • systematyczna diagnoza potrzeb i możliwości dzieci, przekazywanie rodzicom informacji oraz adekwatne organizowanie procesów edukacyjno-wychowawczych; • określanie zasad i konsekwentne ich przestrzeganie, sprzyjające atmosferze bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego	• niewystarczające dostosowywanie poziomu trudności zadań do możliwości dzieci (indywidualizacja - 72,26%); • nieliczne braki w warunkach lokalowych i wyposażeniu; • ograniczona oferta zajęć dodatkowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
• zaangażowanie rodziców w działania przedszkola; • udział w programach zewnętrznych - wzbogacanie wyposażenia i oferty przedszkola; • udział organów prowadzących w ustalaniu oferty zajęć dodatkowych	• niepełne kwalifikacje nauczycieli do prowadzenia zajęć dodatkowych

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji szkoły podstawowe*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• uwzględnianie zalecanych sposobów i warunków realizacji podstawy programowej; • sprzyjająca uczeniu się atmosfera; • różne, skuteczne działania aktywizujące; • wykorzystywanie wiedzy szkolnej i pozaszkolnej w procesie uczenia się - przydatność wiedzy przekazywanej w szkole zauważa 64% uczniów; • stwarzanie możliwości uczenia się od siebie.	• nieefektywne wykorzystywanie czasu lekcji, brak podsumowania lekcji, samooceny dokonywanej przez uczniów ; • niesystematyczne wykorzystywanie błędów i udzielanie wskazówek w procesie uczenia się; • w ograniczonym zakresie wykorzystywanie technologii IT; • rzadkie badanie opinii na temat sposobu przekazywania wiedzy i stosowanie w czasie zajęć technik badawczych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• wsparcie instytucji zewnętrznych w zakresie doskonalenia nauczycieli; • skuteczny nadzór dyrektora szkoły; • możliwość skorzystania z dobrych praktyk, nawiązywania współpracy między szkołami, mentoring, tutoring, coaching, organizacja zespołów w szkole; • motywowanie nauczycieli; • systematyczne monitorowanie postępów ucznia.	• niewłaściwa diagnoza potrzeb; • niewykorzystywanie przez nauczycieli wiedzy i umiejętności zdobywanych w ramach doskonalenia zawodowego; • niewystarczające wykorzystanie wyników diagnoz do wprowadzania zmian w procesie dydaktycznym.

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji* *gimnazjum*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• atmosfera sprzyjająca uczeniu się; • zapoznawanie uczniów z ogólnymi celami lekcji; • wykorzystywanie błędów do uczenia się; • nawiązywanie do wiedzy przedmiotowej lub wiedzy z innych przedmiotów, rzadziej do doświadczeń; • skuteczne kształcenie kompetencji związanych z uczeniem się, głównie podczas pracy w grupie (ponad 90% uczniów ją nabywa).	• poczucie - wśród uczniów - nierównego traktowania; • niewykorzystywanie opinii i inicjatyw uczniów; • niestosowanie metod badawczych, niesystematyczne udzielanie uczniom informacji o postępach, przydatności wiedzy oraz umiejętności (19,4% uczniów uznaje wiedzę za nieprzydatną); • nieefektywne wykorzystywanie czasu lekcji; • niewystarczająca indywidualizacja.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• współdziałanie organów szkoły; • możliwość uzyskania wsparcia różnych instytucji; • wykorzystanie wyników wewnętrznego i zewnętrznego nadzoru pedagogicznego; • możliwość skorzystania z dobrych praktyk, współpracy między szkołami; • motywowanie nauczycieli.	• kontestacja – sprzeciw wobec zmian; • niewielki udział rodziców w podejmowaniu decyzji dotyczących rozwoju uczniów i szkoły (85% nie uczestniczy); • słaba skuteczność działań wychowawczych podejmowanych w szkołach.

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji* LO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• organizacja procesu dydaktycznego sprzyjająca uczeniu się; • wspieranie młodzieży w planowaniu własnego rozwoju; • stwarzanie sytuacji sprzyjających kształtowaniu umiejętności uczenia się; • przekonanie młodzieży o potrzebie uczenia się.	• niesystematyczne informowanie o możliwości wykorzystania zdobytej wiedzy; • niewykorzystywanie wiadomości i umiejętności z innych przedmiotów lub zajęć pozaszkolnych - przekonanie uczniów że wiedza i umiejętności nabywane w szkole są nieprzydatne w życiu (40,8%); • niewystarczająca pomoc młodzieży z problemami dydaktycznymi i wychowawczymi.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• nowa podstawa programowa, zmiana formuły egzaminów zewnętrznych; • współpraca nauczycieli etapów edukacyjnych oraz zespołów nauczycielskich; • zewnętrzny i wewnętrzny nadzór pedagogiczny; • możliwość uzyskania wsparcia instytucji zewnętrznych.	• koncentrowanie się w większym stopniu na przekazywaniu wiadomości, • częste stosowanie tradycyjnych metod i form nauczania; • niewykorzystywanie potencjału środowiska lokalnego i instytucji zewnętrznych; • niż demograficzny – nabór do szkół.

Analiza SWOT *na podstawie wyników ewaluacji szkoły kształcącej w zawodach*

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
• bogata oferta - kształcenie w 117 zawodach (ok. 30 zawodów unikatowych); • efektywne wykorzystywanie funduszy unijnych w latach 2007-2013; • kształcenie umiejętności przydatnych na rynku pracy; • staże i praktyki zawodowe; • przekonanie uczniów o przydatności zdobywanych wiedzy i umiejętności.	• niska efektywność zdawania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie (I/II 2014 r. zdawalność 59,1% w 21 kwalifikacjach); • braki w zakresie wyposażenia; • niewystarczająca współpraca szkół zawodowych z pracodawcami; • niedostateczna umiejętność opracowywania programów nauczania; • wymagające doskonalenia umiejętności do kształcenia zawodowego kadry dydaktyczne; • mała liczba egzaminatorów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
• współpraca z zakładami pracy i uczelniami; • doskonalenie nauczycieli, system edukacji pozaszkolnej (m. in. kształcenie on-line); • oferta wykorzystująca informacje o rynku pracy; • fundusze unijne i środki pozabudżetowe; • innowacje pedagogiczne w kształceniu zawodowym.	• niedostosowanie szkolnictwa zawodowego do potrzeb rynku pracy, niedostateczna informacja o ofercie kształcenia, niż demograficzny; • brak pomysłu na atrakcyjne kształcenie zawodowe; • niewłaściwy dobór programów nauczania.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dobre praktyki w zakresie wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych *szkoły specjalne*

**Diagnoza:
badania przesiewowe
i diagnostyczne każdego
dziecka**

**Objęcie wczesnym
wspomaganiem
przyszłych uczniów
szkoły**

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dobre praktyki w zakresie wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych *szkoły specjalne*

Poszukiwanie
i realizacja
skutecznych
rozwiązań
mających na
celu
wszechstronny
rozwój
psychofizyczny
uczniów:

realizacja
projektów
szkolnych
i
zewnętrznych,
współpraca
z instytucjami
zewnętrznymi

działania
innowacyjne
w zakresie
wspierania
uczniów
o
specjalnych
potrzebach
edukacyjnych

organizacja zajęć
specjalistycznych
oraz adekwatne
wzbogacanie
oferty szkoły

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Dobre praktyki w zakresie wspomagania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych *szkoły specjalne*

**Planowanie
działań
w odniesieniu
do każdego
ucznia**

**Systematyczne
monitorowanie
skuteczności**

**Wprowadzanie
odpowiednich
modyfikacji**

Dobre praktyki

- Warunkiem spełniania przez szkołę/placówkę **wymagania na poziomie A** jest realizacja - wynikającej ze zdiagnozowanych potrzeb - dobrej praktyki, która przynosi pożądane efekty.
- Przykłady dobrych praktyk są publikowane na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy: www.kuratorium.bydgoszcz.uw.gov.pl

Rekomendacje w zakresie nadzoru dyrektora szkoły

Sprawdzać wykorzystanie przez nauczycieli wniosków z prowadzonych diagnoz i analiz w planowaniu procesu dydaktycznego.

Zwracać uwagę na: efektywne wykorzystanie czasu lekcji, strukturę zajęć oraz sprawdzanie skuteczności uczenia się.

W ramach zespołów nauczycieli uczących w jednym oddziale planować i wdrażać działania uwzględniające korelację międzyprzedmiotową.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kontrola

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kontrole zgodne z planem nadzoru

w liczbach

Lp.	Zakres kontroli	Liczba kontroli
1.	Organizacja kształcenia uczniów niepełnosprawnych	44
2.	Ramowe plany nauczania w technikum	14
3.	Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego	22
4.	Organizacja pracy świetlicy szkolnej	65
5.	Bezpieczeństwo uczniów w czasie pobytu w szkole	57
6.	Wybór podręczników przez nauczycieli oraz obrót używanymi podręcznikami na terenie szkoły	103
7.	Wybór obowiązkowych zajęć edukacyjnych a ramowe planami nauczania w gimnazjum	18
8.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne a ramowe planami nauczania w szkole podstawowej	65
9.	Organizacja zajęć dodatkowych w oddziałach przedszkolnych	35
10.	Realizacja przez publiczne placówki doskonalenia nauczycieli zadań polegających na informowaniu szkół i placówek o kierunkach polityki oświatowej państwa	1
	Suma	425

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Zakres najczęstszych zaleceń pokontrolnych

65 zaleceń = 15,29%

Liczebność
oddziałów i grup,
podział na grupy na
zajęciach
komputerowych
oraz prowadzonych
metodą
ćwiczeniową

Możliwość
pozostawienia
przez uczniów
części
podręczników
i przyborów
szkolnych w szkole

Zgodność zestawu
podręczników
z wykazem
podręczników
dopuszczonych do
użytku szkolnego,
przeznaczonych do
kształcenia
ogólnego

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kontrole doraźne – najczęstszy zakres zaleceń

290 kontroli → 127 zaleceń

Zapewnienie
uczniom
bezpieczeństwa

Wybór
i dystrybucja
podręczników
szkolnych

Przestrzeganie
statutu szkoły,
zasad
oceniania,
klasyfikowania
i promowania
uczniów

Zatrudnianie
nauczycieli
zgodnie
z kwalifikacjami

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie gotowości szkół do przyjęcia dzieci 6-letnich *w liczbach*

**nieprawidłowości
w 53 szkołach z 602**

**19 kontroli
doraźnych**

4 zalecenia

**63 wystąpienia do
organów
prowadzących**

**rozbieżności w ocenie stanu
przygotowania przez
dyrektora, rodzica,
wizytatora w 14 szkołach;
potwierdzenie zastrzeżeń
– w 3**

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie gotowości szkół do przyjęcia dzieci 6-letnich

— obszary dotyczące wystąpień kuratora oświaty

przygotowanie
pomieszczeń; część
rekreacyjna

zwiększenie liczby
godzin opieki
światlicowej

utworzenie
placu zabaw

dostosowanie sal,
mebli, toalet

wyposażenie sal
w pomoce dydaktyczne,
sprzęt komputerowy

Monitorowanie gotowości szkół do przyjęcia dzieci 6-letnich – najczęstsze zalecenia

**organizacja zajęć w
świetlicy – do 25 uczniów
na 1 nauczyciela**

**opracowanie
szczegółowych
regulaminów dyżurów
nauczycieli**

**opracowanie regulaminów
korzystania z urządzeń na
placu zabaw**

**zapewnienie uczniom
warunków do
pozostawienia części
podręczników**

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie i doskonalenie procesu wdrażania podstaw programowych kształcenia w zawodach

**Powołanie zespołu
ds. szkolnictwa
zawodowego**

**zdefiniowanie
problemów
szkolnictwa
zawodowego**

**monitorowanie
kształcenia
ustawicznego**

**Współpraca z PUP,
WUP, WRZ**

**monitorowanie
rynku pracy**

**informacja
lokalna
o zawodach**

**Współpraca szkół
z pracodawcami –
dobre praktyki**

**praktyki
zawodowe
i staże**

**opracowanie
programów
nauczania dla
zawodów**

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie kształcenia ustawicznego

kwalifikacyjne kursy zawodowe

w roku szkolnym 2013/2014

24 szkoły i placówki województwa kujawsko-pomorskiego złożyły ofertę kwalifikacyjnych kursów zawodowych, która obejmowała 38 kwalifikacji:

Obszar A	–	16 kwalifikacji
Obszar B	–	2 kwalifikacje
Obszar E	–	4 kwalifikacje
Obszar M	–	7 kwalifikacji
Obszar R	–	4 kwalifikacje
Obszar T	–	3 kwalifikacje
Obszar Z	–	2 kwalifikacje

Rekomendacje

Efektywniej rozpoznawać możliwości współpracy szkół z pracodawcami lokalnymi i regionalnymi.

Włączać pracodawców w projektowanie, realizację oraz ocenę efektów kształcenia zawodowego.

Zintensyfikować działania informacyjno-promocyjne wśród uczniów gimnazjów i ich rodziców.

Rekomendacje – *cd.*

Wypracować strategię współpracy z PUP, WUP, WRZ celem niwelowania trudności z dostosowywaniem kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Dostosowywać ofertę kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy poprzez wykorzystywanie informacji WUP, od pracodawców i ze szkół oraz współpracę z jst.

Doskonalić wdrażanie podstaw programowych kształcenia w zawodach w celu podnoszenia jakości i skuteczności kształcenia zawodowego.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Monitorowanie zajęć WF

- liczba zwolnień i % godzin, z których uczniowie są zwolnieni

I etap edukacyjny

dyr. do półrocza 154/1,5%

dyr. – rok 148/3,2%

rodzic 11,7%

II etap edukacyjny

dyr. do półrocza 533/5%

dyr. – rok 468/8%

rodzic 11,6%

III etap edukacyjny

dyr. do półrocza 1352/11,8%

dyr. – rok 1291/12,9%

rodzic 17,2%

IV etap edukacyjny

dyr. do półrocza 2235/9,6%

dyr. – rok 1286/9,6%

rodzic/uczeń 8,6%

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Organizacja zajęć wychowania fizycznego - *wnioski*

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Inne zadania

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Liczba szkół objętych art. 34 uoso

szkoły
podstawowe

19

luty 2014

6

maj 2014

gimnazja

9

luty 2014 r.

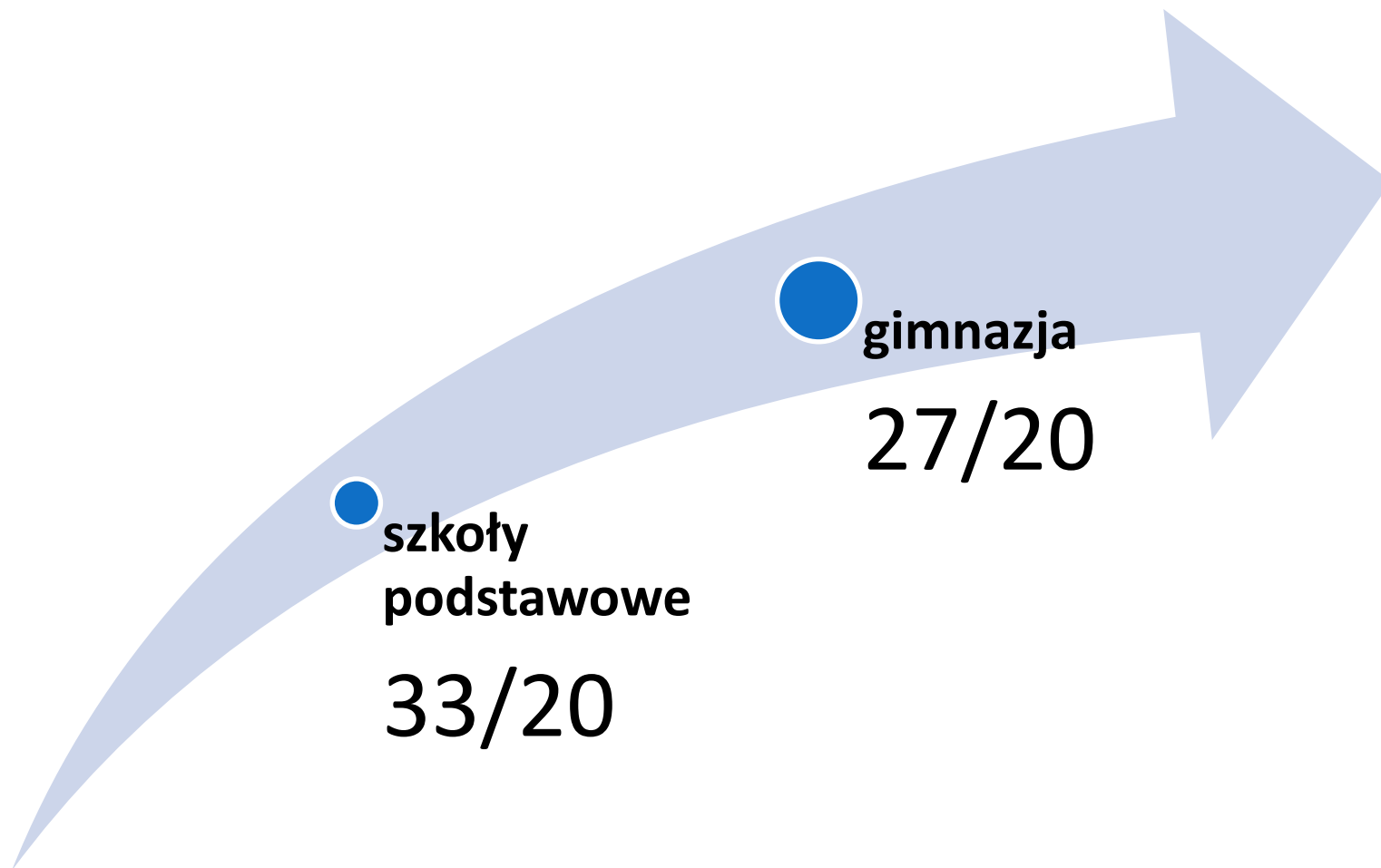
12

maj 2014

Indywidualne Wsparcie Szkół

w latach 2012/2013 i 2013/2014

(dane ilościowe; liczba szkół/wzrost wyników)

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Wnioski z IWS

Potrzeba doskonalenia nauczycieli
w zakresie analizy wyników
i wdrażania nowoczesnych metod
pracy z uczniami o różnych
potrzebach edukacyjnych.

Ewaluacja wewnętrzna nie zawsze
wskazuje rzeczywiste problemy
szkoły.

IWS

Potrzeba metody pracy
zespołowej, zarówno na poziomie
szkoły, jak i klasy; *w niektórych
szkołach brak gotowości na
zmianę.*

Poprawa efektów kształcenia jest
widoczna w szkołach, *w których
rodzice są rzeczywistymi
partnerami.*

Rekomendacje

Wspierać dyrektora i nauczycieli w realizacji wdrożonych programów podnoszenia efektywności kształcenia przez przynajmniej trzy lata szkolne.

Włączać w proces wspomagania organy prowadzące szkoły. Inicjować w jst tworzenie lokalnej spójności edukacyjnej. Promować efekty wsparcia.

W większym stopniu włączać do współpracy rodziców oraz inne instytucje wspomagające pracę szkół.

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

– PP-P

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

– PP-P – cd.

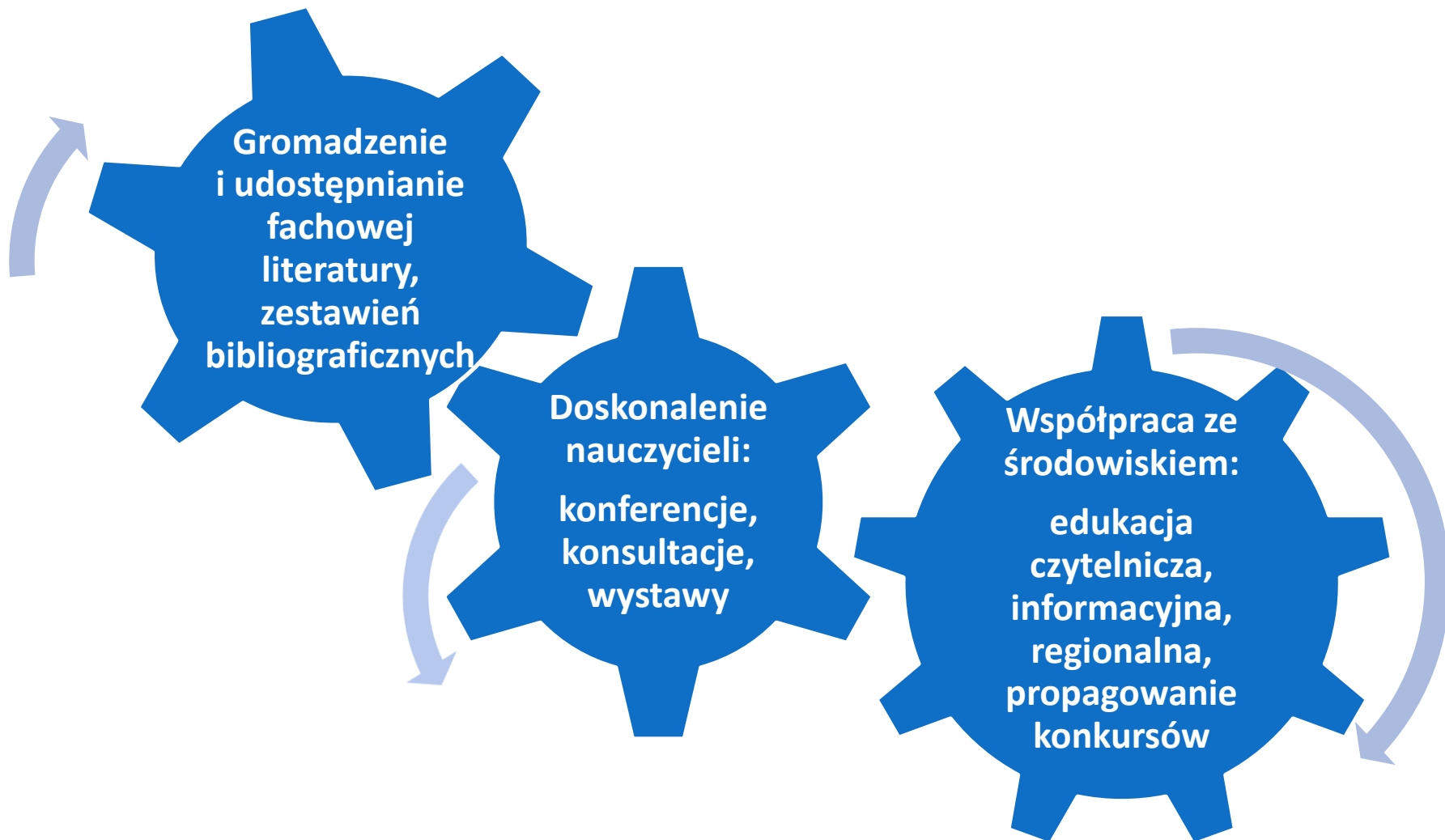

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Działania instytucji wspierających

- *biblioteki pedagogiczne*

KURATORIUM OŚWIATY
W BYDGOSZCZY

Kluczowe zadania w zakresie doskonalenia nauczycieli

Wyposażać nauczycieli w wiedzę i umiejętności umożliwiające wsparcie uczniów w zakresie świadomego kształtowania procesu własnego uczenia się, postawy odpowiedzialności za jego efekty.

Doskonalić formę pracy w grupie w zakresie sposobu jej organizacji oraz jako działania umożliwiającego uczniom uczenie się od siebie nawzajem.

Tworzyć przestrzeń dla aktywności ucznia, poszukiwania rozwiązań, kreatywności – w tym umożliwianie wpływania na organizację procesów edukacyjnych.

Rekomendacje *dla pp-p, bibliotek pedagogicznych i placówek doskonalenia nauczycieli*

Nawiązać ścisłą współpracę, ustalić zakres zadań wykonywanych w formie wspomagania (specjalizacja).

Odpowiadać w sposób elastyczny na potrzeby przedszkoli i szkół: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Wykorzystywać nowoczesne technologie w celu sprawniejszej koordynacji działań oraz poprawy dostępności do zasobów.

**Nadzór pedagogiczny
w roku szkolnym 2014/2015**

Liczba ewaluacji planowych w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2014/2015

- Ewaluacje całościowe – **10%** *(wszystkich ewaluacji w roku szkolnym)*
- Ewaluacje problemowe – **60%** *(wszystkich ewaluacji w roku szkolnym)*
- Ewaluacje problemowe w zakresie wybranym przez Kuratora Oświaty na podstawie wniosków z nadzoru pedagogicznego – **30%** *(wszystkich ewaluacji w roku szkolnym)*

Planowana liczba ewaluacji do przeprowadzenia w roku szkolnym
2014/2015 – **305**

Kontrole planowe w roku 2014/2015

p.	Kierunki realizacji zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego – kontrole planowe	Typ szkoły	Optymalny procent objętych kontrolą
1.	Zgodność realizacji wybranych zajęć edukacyjnych z ramowymi planami nauczania w publicznym gimnazjum.	publiczne gimnazja	do 10%
2.	Realizacja przez szkołę obowiązku prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.	publiczne szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne	10%
3.	Prawidłowość prowadzonych przez szkołę działań wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem	publiczne szkoły podstawowe, gimnazja.	10%
4.	Prawidłowość organizacji zajęć rewalidacyjnych, w tym liczba godzin i rodzaj tych zajęć oraz ich zgodność z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność w szkole ogólnodostępnej.	publiczne przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, oddziały ogólnodostępne lub/i integracyjne	10%
5.	Prawidłowość wydawania przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.	Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne	100%

Tematy kontroli doraźnych 2014/2015

1. Zgodność z przepisami realizacji praktycznej nauki zawodu oraz praktyk zawodowych.
2. Zgodność z przepisami opracowania i realizacji programu profilaktyki.
3. Zgodność oceniania, klasyfikowania promowania uczniów i słuchaczy z zapisami zawartymi w wewnętrznych systemach oceniania szkół i placówek

Obszary monitorowania

1. Monitorowanie realizacji programów naprawczych z art.34.
2. Monitorowanie dopuszczenia przez dyrektora szkoły programów nauczania w zawodzie.
3. Monitorowanie sposobu wykorzystania analiz ilościowych i jakościowych wyników egzaminów zewnętrznych.

Ewaluacja

w wymaganiach wskazanych przez KP Kuratora Oświaty

Przedszkola

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.

Rodzice są partnerami przedszkola.

Szkoły

„Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”.

„Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych”.

„Respektowane są normy społeczne”.

Dziękuję za uwagę

Andrzej Siemianowski

Kujawsko-Pomorski Wicekurator Oświaty

asiemianowski@bydgoszcz.uw.gov.pl